

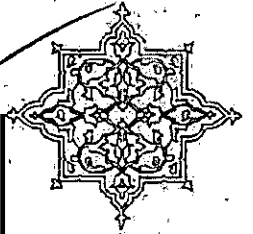
جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۱/۱۱/۲۸

شماره: ۵۴۸۱-۲۶۲۴

پیوست:

معاونین محترم آموزشی دانشگاههای:

۱- اراک ۲- ارومیه ۳- اصفهان ۴- ایزهر (س) ۵- ایلام ۶- بوعلی سینا ۷- بیرجند ۸- بین المللی امام خمینی (ره) ۹- پیام نور ۱۰- تبریز ۱۱- تربیت
حیدریه ۱۲- تفرش ۱۳- تربیت مدرس ۱۴- خوارزمی ۱۵- شهید مفتح ۱۶- حکیم سبزواری ۱۷- تهران ۱۸- حضرت مصوبه (س) ۱۹- جامع
علمی - کاربردی ۲۰- چیرفت ۲۱- خلیج فارس ۲۲- رازی ۲۳- زابل ۲۴- زنجان ۲۵- سمنان ۲۶- سیستان و بلوچستان ۲۷- صنعتی سنجان
۲۸- شهپرگرد ۲۹- شهید باهنر کرمان ۳۰- شهید بهشتی ۳۱- شهید چمران اهواز ۳۲- شیراز ۳۳- صنعتی اصفهان ۳۴- صنعتی امیرکبیر ۳۵-
صنعتی بیرجند ۳۶- صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی ۳۷- صنعتی شهید تهریز ۳۸- صنعتی شاهرود ۳۹- صنعتی شریف ۴۰- صنعتی شیراز
۴۱- علامه طباطبائی ۴۲- علم و صنعت ایران ۴۳- علوم و فنون دریایی خرمشهر ۴۴- علوم پایه دامغان ۴۵- علوم کشاورزی و منابع طبیعی
گزگان ۴۶- فردوسی مشهد ۴۷- قم ۴۸- کاشان ۴۹- کشاورزی و منابع طبیعی رامین ۵۰- کشاورزی و منابع طبیعی ساری ۵۱-
کردستان ۵۲- گیلان ۵۳- گلستان ۵۴- لرستان ۵۵- مازندران ۵۶- محقق اردبیلی ۵۷- دریانوردی و علوم دریایی چابهار ۵۸- ولیعصر (عج)
رفسنجان ۵۹- هرمزگان ۶۰- مکر ۶۱- مازندران ۶۲- مازندران ۶۳- هنر اصفهان ۶۴- هنر اسلامی تبریز ۶۵- یسوج ۶۶- سلاز ۶۷- بجنورد ۶۸- مراغه ۶۹- صنعتی
اراک ۷۰- صنعتی همدان ۷۱- صنعتی ارومیه ۷۲- تحصیلات تکمیلی صنعتی کرمان ۷۳- صنعتی زابل ۷۴- معارف اسلامی ۷۵- تحصیلات
تکمیلی در علوم پایه زنجان ۷۶- صنعتی جندی شاپور ۷۷- امام حسین (ع) ۷۸- شاهد ۷۹- مالک اشتر ۸۰- فنی و حرفه ای ۸۱- دانشگاه صنعت
تفت ۸۲- علوم انتظامی ۸۳- علوم اقتصادی ۸۴- صنعتی بیرجند ۸۵- ولایت ۸۶- صنعتی کرمانشاه ۸۷- فیشابور ۸۸- صنعتی قم ۸۹- صنعت
آب و برق (شهید عباسپور) ۸۹- فسا ۹۰- آزاد اسلامی ۹۱- دانشگاه عالی دفاع ملی

سازمان سنجش آموزش کشور □ سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران □ سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان □ باشگاه
و دانش پژوهان جوان □ بنیاد ملی نخبگان □ بنیاد نخبگان نیروهای مسلح □
فوقسببه های آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی: البرز □ آبادان و توسعه روستاها □ آبدان □ آمل □ آبدکان □ آبا □ ابرار □ ابدیان و
مذاهب □ ارشاد معاونت اندیشه جهرم □ ایوانکی □ باختر □ بجنورد (اشراق) □ پارسنا □ پاسارگاد □ پردیسان □ جابربن حیان □ جامی
□ جهاد دانشگاهی اردبیل □ جهاد دانشگاهی اصفهان □ جهاد دانشگاهی اهواز (خوزستان) □ جهاد دانشگاهی رشت و فومن □ جهاد دانشگاهی
کرمانشاه □ جهاد دانشگاهی ممدان □ جهاد دانشگاهی یزد □ حافظ شیراز □ حکمت □ خاتم □ خاوران □ خزر □ خوارزمی □ خیام □
دانش پژوهان سپاهان □ دانشگاه بین المللی چابهار □ دانشگاه اصول الدین □ دانشکده الهیات و معارف اسلامی (مدنی) □ دانشگاه امام
صادق (ع) □ دانشکده علوم حدیث □ دانشکده معارف قرآنی (دارالقرآن) □ دانشگاه امام رضا (ع) □ دانشگاه علم و فرهنگ □ دانشگاه علوم
اسلامی رضوی □ دانشگاه علوم فنون مازندران □ دانشگاه باقرالمعلم □ دانشگاه مفید (دارالعلم) □ دانشوران □ رغب اصفهانی □ راه دانش
زابل □ راهیان نور □ ربع رشیدی □ رجا □ روزبهان □ ساریان □ سمنان □ سنایی □ سوره تهران □ شمال □ شهاب دانش □ شهید
ایشرفی اصفهانی □ شیخ بهایی □ صدرا (صدرا) □ صفاهان □ طبرستان □ علاءالدوله سمنانی □ علامه امینی □ علامه حلی □
علامه بخدا □ علامه محدث نوری □ غزالی □ غیاث الدین جمشید کاشانی □ هجر رازی □ فخرالدین اسعد گرگانی □ فردوس □ فضیلت □
کار (رفسنجان) □ کار (تروین) □ کار (خرمدره) □ کیش □ گلستان □ مارلیک □ مازیار □ مجازی مهر البرز □ مقدس اردبیلی □ مزلتا
□ مژگانی □ مهر آستان □ مهر اراک □ مهرگان □ میثاق □ ناصر خسرو □ نبی اکرم □ نور دانش □ نیما □ هاتاق □ مدف □ پیران □
مجمع آموزش عالی ۱- جهرم ۲- کتید ۳- داراب شیراز
دانشکده: ۱- بناب ۲- فنی و مهندسی تربیت حیدریه ۳- صنایع و سیما ۴- خیر ۵- علوم قضایی و خدمات اداری ۶- فرماندهی و ستاد ارتش
جمهوری اسلامی (دافوس)
مراکز آموزش عالی اردکان

با سلام

احتراماً، نظر به اینکه بهر فصل ۲ واحد درسی دانش خانواده و جمعیت در جلسه ۸۲۳ مورخ ۹۱/۱۱/۲۶ شورایی
برنامه ریزی آموزش عالی به تصویب رسیده است (سرفصل پیوست) لذا این درس از تاریخ تصویب جایگزین درس
جمعیت و تنظیم خانواده می شود و از نیمسال اول سال تحصیلی ۹۲-۹۱ قابل ارائه به دانشجویان است.

با آرزوی توفیق الهی و
حسین نادری منشی
معاون آموزشی
۱۳۹۱/۱۱/۲۸
بارسلی
رکاب ۳۵
عبدالله

دانشگاه تهران
اداره کل دانشاتوزی
شماره: ۳
تاریخ: ۱۳۹۱/۱۱/۲۸

نشانی:
تهران - شهپرک قدس
میدان صنعت، خیابان
خوردین، خیابان هر مزان،
نخس خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۱۳۶۶۶-۴۲۸۹۱
شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی:
تهران ۱۵۱۳-۱۳۶۶۵
Website: www.msrt.ir
Email: info@msrt.ir

عنوان درس به فارسی: دانش خانواده و جمعیت					
عنوان درس به انگلیسی: The knowledge of family & population					
دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۳۲	تعداد ساعات: ۳۲
	عملی				
	نظری	پایه:			
	عملی				
	عملی	اختیاری:			
	نظری				
	عملی				
☐ آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ سفر علمی					

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مبانی و آموزه های بنیادین خانواده و مهارت های تشکیل، تحکیم و تعالی نهاد خانواده و تسهیل ازدواج جوانان

اهداف رفتاری:

- دانشجویان بتوانند مفاهیم بنیادین خانواده را بر اساس آموزه های دینی بیان کنند.
- دانشجویان با معیارهای انتخاب همسر آشنا شوند.
- دانشجویان مهارت های مورد نیاز در تشکیل خانواده و نحوه رفتار با همسر و سایر خویشاوندان را بدست آورند.
- دانشجویان با مفاهیم بنیادین مباحث جمعیت آشنا شوند.
- دانشجویان با فواید فرزند آوری و آسیب های کاهش جمعیت در سطح ملی و تک فرزندی در ابعاد فردی و خانوادگی آشنا شوند.

سرفصل های اصلی درس:

فصل ۱- تشکیل خانواده

- بخش ۱- اهمیت و ضرورت ازدواج و تشکیل خانواده در اسلام   بخش ۲- معیارهای همسرگزینی
بخش ۳- تسهیل ازدواج   بخش ۴- تبیین خانواده

فصل ۲- تحکیم خانواده

- بخش ۱- عوامل استحکام خانواده   بخش ۲- مهارت های تحکیم خانواده
بخش ۳- تقویت کارکردهای خانواده   بخش ۴- نقش های اعضای خانواده

فصل ۳- تعالی خانواده

بخش ۱- اصول و مبانی الگوی اسلامی - ایرانی خانواده

- ۱- قواعد و اصول حاکم بر خانواده
۲- حقوق و تکالیف اعضای خانواده : - حقوق و مسئولیت های مالی زوجین در خانواده
- حقوق و مسئولیت های غیر مالی زوجین در خانواده

۳- رشد فضایل و کرامات اخلاقی و معنوی

بخش ۲- آداب و سبک زندگی اسلامی - ایرانی در خانواده

فصل ۴- ایمن سازی خانواده

- بخش ۱- موضوع شناسی مسائل و مشکلات خانواده
بخش ۲- عوامل تضعیف خانواده
بخش ۳- ایمن سازی خانواده از آسیب ها و ترمیم خانواده های آسیب دیده
بخش ۴- انحلال خانواده:
الف- طلاق: عوامل طلاق، پیامدهای طلاق و راهکارهای کاهش طلاق

ب - سایر عوامل انحلال: فسخ (تدلیس، عیوب...)

فصل ۵- فرزندآوری و جمعیت

بخش ۱- فرزند آوری و تربیت فرزند

- اهمیت، اهمیت و فواید فرزندآوری
- اخلاق و آداب بارداری و فرزند آوری

بخش ۲- جمعیت

- جمعیت و جمعیت شناسی
- دیدگاه های جمعیتی
- سیاست های جمعیتی، باروری و ارتقای نرخ باروری
- ناباروری و راه های درمان آن

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
		آزمون های نوشتاری ^۱	
		عملکردی	

• منابع:

• منابع اصلی:

۱. روانشناسی ازدواج و شکوه همسری، غلامعلی افروز، تهران، مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۹.
۲. اخلاق و خانواده، زهرا آیت اللهی، نشر معارف، ۱۳۹۱.
۳. حقوق زن و خانواده، محمود حکمت نیا، نشر مرکز امور زنان و خانواده با مشارکت پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۹۰.
۴. درآمدی بر مطالعات جمعیتی، دیوید لوکاس و پاول میر، ترجمه حسین محمودیان، چاپ سوم، ویرایش دوم، ۱۳۸۷.

• منابع فرعی:

۱. فلسفه حقوق خانواده، محمود حکمت نیا و همکاران، جلد اول، نشر شورای فرهنگی اجتماعی زنان، ۱۳۸۸.
۲. رویکردی نوین در روابط خانواده، عزت السادات میرخانی، نشر سفیر صبح، ۱۳۷۹.
۳. حقوق غیر مالی زوجین، لیلا ثمنی، نشر شورای فرهنگی اجتماعی زنان، ۱۳۹۰.
۴. روابط سالم در خانواده، داوود حسینی، نشر مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما، ۱۳۸۶.
۵. موازنه حقوق و اخلاق در خانواده، مریم احمدیه، نشر شورای فرهنگی اجتماعی زنان، ۱۳۸۲.
۶. خانواده کارآمد و مبتعالی، مهری سوزی، تهران، نیستان، ۱۳۸۷.
۷. قانون مهروزی، عباس پسننده، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۹.
۸. قانون جوانمردی، عباس پسننده، تهران، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۹.
۹. حقوق و مسئولیت های فردی و اجتماعی زن، محمود حکمت نیا، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با همکاری مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۹۰.
۱۰. احکام روابط زن و شوهر و مسائل اجتماعی آنان، سید محمد معمود معصومی، نشر شباب الجته، ۱۳۸۹.
۱۱. مطالعه تطبیقی حقوق زنان از منظر اسلام و غرب، فائزه عظیم زاده اردبیلی و لیلا خسروی، تهران، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۸.
۱۲. آسیب شناسی خانواده (مجموعه مقالات)، به کوشش سید جعفر حق شناس، با همکاری دفتر مطالعات و تحقیقات زنان و مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۸.
۱۳. هویت و نقش های جنسیتی (مجموعه مقالات)، به کوشش محمدرضا زیبایی نژاد، تهران، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۸.
۱۴. مطلع مهر (راهکارهای جامع و کاربردی برای انتخاب همسر)، امیرحسین بانکی پورفرد، نشر حدیث راه عشق، ۱۳۹۰.
۱۵. مطلع مهر (عوامل تحکیم خانواده)، امیرحسین بانکی پورفرد، نشر حدیث راه عشق، ۱۳۹۰.
۱۶. جوانان و روابط خانوادگی و نسلی، معاونت مطالعات و تحقیقات، نشر سازمان ملی جوانان، ۱۳۸۷.